

Predmet: Bytyqi (optuženi Sreten Popović i Miloš Stojanović)

Okružni sud u Beogradu -Veće za ratne zločine

Broj predmeta: K.V. br. 3/2006

Glavni pretres: 12.02.2007.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Suđenje prate predstavnici američke ambasade u Beogradu, zamenik ambasadora, konzul i predstavnik Ministarstva pravde SAD.

Saslušanje svedoka oštećenog Fatosa Bytyqi

Svedok je brat Agrona, Mehmeta i Ylli-ja Bytyqi, koji su ubijeni nakon što su ih pripadnici MUP-s Srbije preuzeli na kapiji Okružnog zatvora u Prokuplju, 8.07.1999. Svedok je rođen u Prizrenu, a Agron 1976, Ylli 1974. i Mehmet 1978. godine, svi u Njujorku, gde su i živeli. Svedok zna da su njegova braća došla iz Amerike u Albaniju 14.04.1999. On je u to vreme, sa majkom i sestrom, bio u Prizrenu. Video ih je 01.05.1999. godine, kada je sa majkom i sestrom izbegao u Albaniju. Proveo je sa njima dva ili tri dana. Oni su potom otišli sa pripadnicima Atlantske brigade na Kosovo, na planinu Paštrik. Ponovo ih je video nakon rata u Prizrenu. Braća su bila u civilu, pošto je rat prestao. Tada su oni išli na neku žurku u Prištinu a istovremeno da prebace pokojnog Miroslava Mitrovića, rođaka komšije Vadžita Minuši i komšijinog sina i snahu do Podujeva, jer su hteli da idu u Srbiju a u to vreme nije bilo prevoza. Kako se braća nisu vratila kući, svedok je otišao u Prištinu i raspitivao se u hotelu *Grand*, gde je trebalo da bude ta žurka. Tamo niko nije video njegovu braću. 11.07.1999. godine u Prizren je došao Vadžit Minuši i od njega su svedok i njegova majka Barija saznali da su braća uhapšena, da im je suđeno i da su Miroslav i Vadžit došli po njih 8.07. 1999. ali da su im na kapiji zatvora rekli da su pušteni. Svedok je saznao od Vadžita da su on i Miroslav išli kod inspektora za strance, u OUP Prokuplje, Zorana Stankovića da pitaju šta je bilo sa braćom jer su znali da je taj inspektor trebalo da ih doprati do graničnog prelaza u Merdarima i da im je Zoran rekao da su braća puštena i da on ništa više ne zna. Uputio ih je na upravnika zatvora, Aleksandra Đorđevića, koji im je takođe rekao da su braća puštena iz zatvora. Svedok je saznao od Miroslava i Vadžita da su prilikom hapšenja braće u Merdarima, svi tučeni, i braća i oni [Vadžit i Miroslav].

U julu 1999. godine svedokova majka je došla u Srbiju da traži svoju decu. Sa Ruvije, Vadžitovom suprugom, majka je otišla u Fond za humanitarno pravo i prijavila da joj nema dece, zatim je išla u Prokuplje, u policiju i kod upravnika zatvora, koji nije hteo da je primi. Svi su govorili da su braća oslobođena i da su verovatno u Americi.

Šest meseci od nestanka braće, svedok je zamolio Sokola Qusaja, koji je radio sa Zoranom Anđelkovićem u Jugoslovenskom komitetu za saradnju sa UNMIK-om da se raspita o braći. Posle deset dana Sokol mu se javio i rekao da je Zoran Anđelković saznao da su mu braća ubijena.

Svedok je telefonom mnogo puta zvao inspektora Zorana Stankovića i ovaj mu je rekao da zove upravnika zatvora Aleksandra Đorđevića, a kada je njega zvao on ga je uputio da zove načelnika

policije i načelnika SUP-a Prokuplje. Tek nakon otkrivanja masovnih grobnica u Srbiji, 2001. godine, upravnik zatvora je svedoku rekao da su po braću došla dvojica kola, jedan džip i jedan golf i da su ih odveli.

Svedok je 2004. godine, zajedno sa američkim konzulom, bio kod istražnog sudije u Kladovu. Saslušan je kao svedok. Pričao je o tome šta je sve saznao tragajući za braćom.

Svedok je u 2006. godini dva puta razgovarao sa stražarom u Okružnm zatvoru u Prokuplju, Marjanom Mijatovićem, koji je hteo da mu ispriča šta se i kako se dogodilo sa braćom ali se plašio i odbio je da se vidi sa svedokom. U 2006. godine svedoka su primili predsednik Republike Srbije Boris Tadić i ministar policije Dragan Jočić.

Saslušanje svedoka Vadžita Minuši

Svedok je pre rata živeo u Prizrenu. Bio je komšija porodice Bytyqi. Svedoku je poznato da su trojica sinova komšinice Barije Bytyqi došla 24.06.1999. u Prizren da posete majku, sestru i brata. Svedok nije znao da su oni bili pripadnici Atlantske brigade. Kada ih je video, bili su u civilnoj odeći. U to vreme, kod Vadžita je bio u gostima pašenog, Miroslav Mitrović, koji je došao iz Srbije da potraži svog sina koji je na Kosovu služio vojni rok. Video je sina, pre nego što se vojska povukla u Srbiju. Sin se sa vojskom vratio u Srbiju a Miroslav je ostao još desetak dana. Kada je hteo da se vrati kući nije bilo prevoza. Vadžit je pitao braću Bytyqi, kojima je kada su došli u Prizren posudio svoja kola, da prevezu Miroslava, Važitovog sina Ramadana, snahu i dvoje dece do granice. Braća su prihvatila i sa dvojica kola su krenuli iz Prizrena prema Podujevu. Išao je i Vadžit. Plan je bio da on ide do granice i da se sa braćom vrati nazad u Prizren. Usput su ih zaustavili neki ljudi, uzeli su neke papire od braće ali svedok ne zna o kakvim papirima je reč.

Nisu primetili kada su prešli na teritoriju Srbije. U jednom trenutku, na punktu u Merdarima, zaustavila ih je policija. Legitimisala ih je i utvrdila da su braća američki državljani. Policija je odatle uhapšenu braću prevezla policijskim vozilom u Prokuplje a Vadžit, Miroslav, njegov sin, snaha i deca su išli za njima svojim vozilom dok je drugo vozilo *golf 2* ostalo na punktu. Po dolasku u SUP u Prokuplju, braću su uveli u zgradu SUP-a a svedok i ostali su celu noć čekali ispred zgrade SUP-a. Sutradan ujutro su saznali od inspektora za strance Zorana Stankovića da su braća prkršajno osuđena na po 15 dana zatvora. Nakon toga svedok je sa ostalima otišao u Kraljevo kod Miroslava. Drugi dan, on i Miroslav su došli u Prokuplje, predali su paket i cigarete za braću na kapiji zatvora i platili su novčanu kaznu za nelegalan prelazak granice braće Bytyqi. Razgovarali su sa inspektorom Zoranom Stankovićem oko ranijeg puštanja braće iz zatvora i on im je obećao da će razgovarati s upravnikom zatvora. Devetog dana boravka braće Bytyqi u zatvoru, Vadžit i Miroslav su zvali telefonom inspektora Stankovića i on im je dao na telefon Agrona da sa njim razgovaraju. Tom prilikom im je inspektor rekao da će braća izaći četiri dana ranije, 8.07.1999. i da će ih odvesti do Meradara. Tada su se dogovorili da svedok i Miroslav Mitrović dođu 8.07. u 12:00 sati.

Svedok i Miroslav Mitrović su došli 8.07.1999. u 12:00 sati na kapiju Okružnog zatvora u Prokuplju i tu je stražar rekao Miroslavu da su braća puštena. Otišli su kod Zorana i on im je rekao da su pušteni i da ne zna gde su otišli. Četiri, pet dana nakon što su braća Bytyqi iz zatvora odvedena u nepoznatom pravcu, svedok je otišao u Prizren kod majke braće i ona ga je plaćući

pitala „gde su mi deca“. On joj je odgovorio da su puštena iz zatvora, da će se pojaviti, da su možda u nekom hotelu, možda u Prištini. Svedok se ponovo vratio u Srbiju i sa Miroslavom nastavio da traži braću. Svakodnevno su zvali inspektora Stankovića i on im je obećavao da će da sazna gde se nalaze ali to nikada nije uradio. Svedok je sa pokojnim Miroslavom Mitrovićem išao u američku ambasadu i tamo im je rečeno da oni poseduju pismeni dokaz da su braća puštena iz zatvora.

Saslušanje svedokinje Slavice Trajković

Svedokinja je pre rata radila kao pomoćni radnik u SUP-u u Vranju. U kamp u Petrovom selu prvi put je došla 11.06.1999. i bila je tamo pet dana. U julu 1999. je ponovo došla i 17 ili 22 dana je radila kao pomoćni radnik u kuhinji. Prala je posuđe, čistila krompir i pomagala kuvaru.

Poznaje Borivoja Stojanovića koji joj je bio šef u Petrovom selu. Zajedno je radila sa Danijelom Nikolić i Snežanom Mladenović. Domar u kampu je bio čika Ljuba, koji je stanovao u blizini kampa. Čula je za Gorana Radosavljevića a poznaje Đerića. Ne zna ko je bio starešina kampa. Poznaje Aleksandra Nikolića i seća se da je u julu 1999. sa njim i sa Danijelom Nikolić i još jednim policajcem, čije ime ne zna, uveče išla u Kladovo i da su se tamo zadržali do 2:00 ili 3:00 sata izjutra.

Nema nikakvih saznanja o zatvorenim licima u kampu.

Saslušanje svedokinje Snežane Mladenović

Svedok je po zanimanju kuvarica. Stalno radno mesto joj je bilo u SUP-u u Jagodini, gde je radila u restoranu za ishranu zaposlenih. U junu i julu 1999. bila je tri puta po 15 dana kuvarica u kampu JSO u Petrovom selu. Šef joj je bio Borivoje Stojanović. Sa njom su radile Danijela Nikolić i Slavica Trajković.

Svedokinja poznaje Đerića, Popovića i Gorana Radosavljevića, za koga misli da je bio glavni. Nije joj poznato da su neka lica bila zatvorena u kampu u vreme kada je ona tamo radila.

Saslušanje svedoka Borivoja Stojanovića

Svedok je bio šef restorana SUP-a u Nišu. Krajem juna i u julu 1999. obavljao je poslove šefa restorana u Nastavnom kampu JSO u Petrovom selu. Pored njega u kuhinji su radili šef kuhinje Radoslav Branković, kuvarica Snežana Mladenović i pomoćne radnice Danijela Nikolić i Slavica Trajkovića. Šef kampa je bio Radoslav Đerić. Zna da je šef instruktorima bio Mića Petraković. Poznaje neke instruktore po nadimcima, kao što su Duka, Džudža, Medžik, Soko, Đekman...

Svedok je silazio ispod piste po gorivo sa izvesnim Čedom koji je bio zadužen za izdavanje. Gorivo je bilo u buradima u prostoriji, prvoj sa leve strane. Taj Čeda je imao ključ od te prostorije. Druga prostorija je uvek bila otvorena.

Svedok je nakon što su otkrivene masovne grobnice saznao da su braća Bytyqi bila zatvorena u kampu u Petrovom selu.

Fond za humanitarno pravo